

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Verslag Bestuurlijk overleg Regionaal Landschap

Maandag 18 juni 2018 te Frederiksoord

Aanwezig: Henk van Hooft (voorzitter), Catrien Scholten (secretaris), Bert Hummelen (Staatsbosbeheer), Henk Doeven (Gemeente Westerveld), Marjet Korf (Natuurmonumenten), Dick Dijkstra (Recreatieschap), Hans Pereboom (Waterschap DOD), Henk Jumelet (Provincie Drenthe), Jan Bloemerts (LTO-Noord), Minne Wiersma (Maatschappij van Weldadigheid), Jan Schipper (gemeente Midden-Drenthe), Jan ten Kate (gemeente de Wolden), Raymond Beerendonk (Recron – Reeënwissel), Geertje Porter (gemeente Ooststellingwerf, vervanging Fimke Hijlkema), Petra Ellens (Recron), Elaine Sapulete (Provincie Drenthe, verslag)

Afwezig: Johannes Kramer (Provincie Friesland, Sonja van der Meer (Het Drentse Landschap), Fimke Hijlkema (gemeente Ooststellingwerf)

1. Opening en welkom

Henk van Hooft (voorzitter) opent de vergadering en heet iedereen welkom. Speciaal welkom voor de nieuwe stuurgroep leden Jan Schipper, Henk Doeven en Petra Ellens. De voorzitter stelt voor om een kort voorstelronde te doen voor de nieuwe stuurgroep leden.

2. Vaststellen agenda

De agenda is ongewijzigd vastgesteld.

Opmerking vooraf:

Voorzitter geeft aan dat uit de introductie is gebleken en eerder is aangegeven dat er raadsverkiezingen zijn geweest en dat er nieuwe colleges zijn. Op de agenda staan punten vermeld waarbij het idee was om na de vorige vergadering wat verdiepend te praten over bepaalde onderwerpen. Door de wisseling van mensen is dat helaas niet op tijd gerealiseerd. Wat betreft de secretaris en voorzitter van de stuurgroep gaan waar het nodig is, de gesprekken nog plaatsvinden. Het heeft o.a. te maken met merkstrategie en over wilde natuur.

3. Verslag van 16 maart 2018 + Concept-werkverslag bespreking Stuurgroep 16 maart 2018

Er zijn twee verslagen. Het werkverslag van de discussie over merkstrategie en het verslag wat als notulen kan worden genoemd van de vergadering als geheel. Als eerst worden de notulen behandeld en ongewijzigd vastgesteld.

Catrien Scholten: Het werkverslag merkverhaal zal niet openbaar worden gepubliceerd maar alleen voor ons als stuurgroep ingezien worden en vanzelfsprekend ook voor de ambtelijke leden.

Henk Jumelet: Naar aanleiding van het verslag. In maart tijdens het bestuurlijk overleg zou het agendapunt edelherten op de agenda staan maar het stond er niet als agenda punt op. Ook voor de agenda van het bestuurlijk overleg voor vandaag staat edelherten niet geagendeerd. Wat is de reden hiervan?

Henk van Hooft: Geeft aan dat voor de edelherten geldt wat eerder ook voor een andere agendapunten is aangegeven. Henk geeft aan te hebben toegezegd dat er een ronde gemaakt zou worden langs de stuurgroep leden. Eigenlijk zijn wij nu vandaag weer in de samenstelling dat de gesprekken ook zinvol kunnen zijn met de verantwoordelijke bestuurders. De gesprekken gaan dan ook weer plaatsvinden.

4. Merkverhaal de Weldadige natuur van Drenthe

- Oplegnotitie
- Concept merkengids

Henk van Hooft: Dit is een van de onderwerpen waarvan de secretaris en ik, toen we terugkeken op de vergadering en de opmerkingen die gemaakt zijn, dat we vinden dat het toch goed is om daar met de bestuurders en ook met de vertegenwoordigers van het bedrijfsleven verder over te praten. Is het voldoende "ondernemend" en prikkelend om met elkaar aan de slag te gaan?

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Catrien Scholten: Zoals het in de stukken al is aangekondigd heeft er afgelopen donderdag op 14 juni 2018 een gesprek plaatsgevonden met het bureau Nationale Parken. Het landelijke bureau dat het NP zal ondersteunen richting een verandering en een versterking van het merk NP. Er is een concept offerte uitgebracht van hoe het gevolg traject begeleid zou kunnen worden. Er waren nog wel wat vraagtekens bij en die vraagtekens zijn tijdens het gesprek besproken. Het bureau had het voorstel gemaakt om in drie sessies met een doorlooptijd van twee maanden ons te helpen het merkverhaal te vertalen naar een plan voor hoe wij de ruimtelijke inrichting, de communicatiestrategie en de marketingstrategie naar boven kunnen halen. Hoe gaan wij met elkaar met het gebied om? Er wordt nu aan aangepast voorstel uitgewerkt. Ook wordt er gedacht aan ruimte tussen de sessies zodat de bestuurders mee genomen kunnen worden en ook de mensen die in dat kernteam zitten namens ons. De gedachte is dat de ontwikkelagenda is vastgesteld met elkaar twee jaar geleden. Daarin zijn de ambities geformuleerd. Daarnaast ligt het merkverhaal.hoe brengen we die 2 in samenhang tot uitvoering. De stuurgroep gaat akkoord met verdere stappen, onder voorwaarde dat er nog een keer goed gekeken wordt naar de uitdaging in het merkverhaal. Prikkelen we ook ondernemers hiermee om aan de slag te gaan.

5. Energieopgave en ontwikkelingen voor Regionaal Landschap

Jan ten Kate: Er hebben veel sessies plaatsgevonden in de gemeente. De vraag is nu hoe wordt er omgegaan met zonneweides? Hierover is nadrukkelijk gediscussieerd. Bij de gemeente de Wolden is het afhankelijk van het landschap (op de Es in Ansen dan is dat iets anders dan de jonge heideontginning bij het Alteveer-Kerkenveld). Bij de gemeente de Wolden is het zo dat elke zonneweide moet bijdragen aan de duurzaamheid van het dorp. Ten aanzien van windenergie ondersteunt de gemeente de Wolden tot max hoogte van 15 meter (dat zijn de kleinere windmolens dan in de Veenkolonien).

Henk Doeven: Wat is het beleid van de bio vergisting?

Jan ten Kate: De bio vergisting dat is een beleid wat er landelijk is. Bio-vergisters zijn daar in categorieën opgedeeld. Volgens mij zijn er vier categorieën waarvan de vierde grootste is, die is bij ons niet mogelijk.

Henk van Hooff: Als er wordt gekeken naar hetgeen wat ons samen verbindt hier in de stuurgroep dan zou de vraag geformuleerd kunnen worden: hoe dicht kunnen we dit soort instrumenten zonneweide, windmolens laten naderen aan de natuur en onze natuurgebieden? Deze vraag wil ik hierbij graag aan de stuurgroep willenvoorleggen.

Jan Bloemerts: Wat is nu het grootste impact? Dat zijn met name de velden, de projectontwikkelaars die overal het land overspoelen en de Wolden blijkbaar wat minder. Wij hebben wel te maken met de kern van het Regionaal Landschap. Wij hebben hier geen hoogspanningshubs liggen. En daarmee hebben wij voorlopig nog wat bescherming tegenclaim op de velden voor met name de grootschalige zonneakkers. Als LTO Noord hebben wij ook nadrukkelijk met deze discussie beziggehouden. Op dit punt zijn wij het eens met de Natuur en Milieufederatie. De zorg van de grote impact op het landschap die is nadrukkelijk aanwezig.

Henk Jumelet: Vanuit de Provincie is dit in de omgevingsvisie aan de orde. Voor wat locaties voor duurzame energie zijn er geen taboes en niets is uitgesloten. De opgave is groot en Drenthe klein en daaruit is voortgekomen het combinatiemodel. Hiermee zou je functies met elkaar kunnen verbinden. Denk aan natuur, je zou hier dan wat met energie kunnen doen als het gaat om de overgang naar landbouw. Er wordt gezocht naar een logische combinatie waarbij je gebruik kan maken van de ontwikkelingen die er zijn. Het combinatiemodel zit in de visie van de omgevingsvisie, dat is daarin nadrukkelijk omschreven.

Henk van Hooff: De opgave ligt er. Hoe zouden wij als stuurgroep ernaar moeten kijken gelet op de opdracht die wij hebben?

Bert Hummelen: Kan er net zoals bij het Drentsche Aa geen landschapsvisie worden opgemaakt? Een onderlegger maken voor het gebied.

Henk van Hooff: Wij gaan er niet over. Maar hoe maken wij ons zorgpunt waar het gaat om de invloed op de beleving van de natuur en landschap duidelijk in het proces? Het voorstel is dat wij kijken naar het voorbeeld van het Drentsche Aa. Kijken of we op een eenvoudige manier een korte paper kunnen maken. Dat wij een beroep doen op de mensen hier aan tafel of hun medewerkers daarover mee willen denken in deze situatie.

Jan ten Kate: Wat doen we met het product?

Henk van Hooff: Wij zien de ontwikkelingen. Het kan zijn dat het voor natuur en landschap een bedreiging vormt en dat is onze aandachtspunt.

Jan ten Kate: Omarmt alle duurzame energie wat draagvlak heeft. Paper dus met enige slag om de arm.

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

6. Voortgang nieuwe standaard Nationale Parken

De stukken zijn tijdens het bestuurlijk overleg eerder aan de orde geweest. Wij hebben een brief geschreven waarbij de volgende versie is bijgekomen. De nieuwe standaard is nu globaler geworden en vervolgens vindt de discussie plaats op het landelijke niveau. Is er ook een Rijksbijdrage te verwachten als er bij de provincie gevraagd wordt om financieel bij te dragen in de ontwikkeling van de Nationale Parken. We zullen aanhaken waarin wij kunnen aanhaken, verder varen we onze eigen koers zoals met de ontwikkelagenda en merkverhaal uitgezet.

7. Verslagen en ingekomen stukken

Wijziging bevoegdheden herintroductie/translocatie diersoorten dit is ter kennisgeving meegestuurd. Verslag ambtelijke werkgroep geen opmerkingen

8. Mededelingen/diversen

- **Jaarverslag 2017**
Geen aanvullingen
- **Organisatiemodel Regionaal Landschap**
Geen aanvullingen
- **Organisatie en plan van aanpak Natuurlijk Platteland Zuidwest Drenthe**
Ter kennisgeving.
Bert Hummelen vraagt aandacht voor slagvaardigheid. Is deze stuurgroep in de breedte geschikt om knopen door te hakken? Voorkeur voor smallere bestuurscommissies. Henk Jumelet neemt mee als aandachtspunt. Geen aanvullingen
- **Recreatiezonering evenementen Dwingelderveld**
Vervolg overleg zal worden ingepland door Elaine. Er stond een vervolg overleg ingepland op woensdag 20 juni 2018.
- **Wilde natuur Drents-Friese Wold**
Ter kennisname
- **Europarc Conferentie 18-21 september**
Jaarlijkse conferentie, dit jaar in Schotland. Mocht er iemand geïnteresseerd zijn meld je dan aan bij Catrien of Elaine.
- **Actueel overzicht bestedingsplan 2018**
Geen aanvullingen.
- **Nagekomen mededeling van Bert Hummelen**
Als linking-pin van de Stuurgroep naar de ontwikkelingen in het Holtingerveld kan ik jullie mededelen dat de ontwikkelingen daar inmiddels zover zijn dat wij geen aparte organisatie meer nodig achten om dit vanuit de Stuurgroep te volgen.
Even de historie. Tot voor de instelling van de Stuurgroep Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek was er een Stuurgroep Holtingerveld (Natuurmonumenten, Provincie Drenthe, Gemeente, Staatsbosbeheer). Die specifieke Stuurgroep is opgegaan in ons huidige verband. Om de ontwikkelingen te volgen heb ik de afgelopen jaren bestuurlijk als linking pin gefunctioneerd. Catrien deed dat vanuit haar rol.
Nu een aantal gebiedsontwikkelingen in en rond het Holtingerveld zodanig gevorderd zijn (inrichting gebied, overdracht BBL, infocentrum), kan deze separate structuur opgeheven worden. Daarmee komen ook de projectgroep en de werkgroepen beheer en recreatie te vervallen. Allemaal in de lijn van het lean&mean en het voorkomen van bestuurlijke spaghetti.
Onze stuurgroep staat daarmee aan de lat voor de resterende opgaven in het gebied en zal in de reguliere structuur worden opgepakt.
Met veel energie en doorzettingsvermogen hebben we in het Holtingerveld belangrijke stappen voorwaarts kunnen zetten. Vanuit de Stuurgroep hebben met name de Provincie Drenthe en gem. Westerveld en Staatsbosbeheer zich hiervoor ingezet. Dank daarvoor. Nu samen verder.

9. Rondvraag en sluiting

Het volgend bestuurlijk overleg zal plaatsvinden op vrijdag 9 november 2018 (09.00 uur tot 11.00 uur, Provinciehuis)